

2022-2023-мѣш вѣренӱ сӱлӗ
Шкул шайӗнчи олимпиада
Чӑваш чӗлхипе литератури (Чӑваш шкулӗ)
10 класс
Бӑйтусем

Олимпиада ирттермелли вӑхӑт – 120 минут
Кашни бӑйтӑва тӗрӗс хуравласан чи нумайи 50 балл пухма пулат

1. «Эпӗ алӑ усса лармарӑм. Эпӗ аслӑ Раҫсей мухтавӗ ӱссе пытӑр ҫӗршыв чапӗ тата сӱлерех ҫӗклентӗр тесе ӗслерӗм». Ҫак йӗркесен авторне тӗрӗс палӑртӑр. Пӗрремӗш клеткӑна автор хушамачӗн малтанхи сас паллине ҫырӑр. *Тӗрӗс хуравшӑн – 5 балл.*

--	--	--	--	--	--	--

2. *Изобильный край, чувство неуверенности, привлекательная вещь* – сӑмах майлашӑвӗсене чӑвашла куҫарӑр. Ӑнлантаракан сӑмахӑн малтанхи сас паллине иккӗмӗш клеткӑна ҫырса хурӑр. *Тӗрӗс хуравшӑн – 6 балл.*

- 3 _____ Чӗмпӗре ҫитерет. Сиксе юлнӑ сӑмаха тӗрӗс тупса палӑртӑр, пӗрремӗш сас паллине виҫсӗмӗш клеткӑна ҫырса хурӑр. Фразеологизм пӗлтерӗшне ӧнлантарӑр. *Тӗрӗс хуравшӑн – 4 балл.*

4. *Лару, пӑру, пуху, сасӑлу* сӑмахсене пару падежӗнче вӗслӗр. Улшӑнакан сас паллине тӑваттӑмӗш клеткӑна ҫырса хурӑр. *Тӗрӗс хуравшӑн – 4 балл.*

5. 1-мӗш бӑйтура панӑ йӗркесенче хӑш сӑмах хыҫҫӑн чарӑну палли сиктерсе хӑварнӑ? Сӑмахӑн юлашки сас паллине пиллӗкмӗш клеткӑна ҫырӑр. Чарӑну палли лартнин сӑлтавне ӧнлантарӑр. *Сӑмахне тӗрӗс тупнӑшӑн - 3 балл, ӧнлантарнӑшӑн - 2 балл. Пӗтӗмпе - 5 балл.*

6. И.Я.Яковлевпа пӗр ялта ҫуралнӑ тата унӑн пӗрремӗш вӗренекекӗсенчен пӗри пулнӑ ҫын кам вӑл? Мӗн ятлӑ ялта ҫуралнӑ вӗсем? Аҫта вырнаҫнӑ вӑл? Паллӑ ҫыравҫӑн хушамачӗн пӗрремӗш сас паллине улттӑмӗш клеткӑна ҫырса хурӑр. *Тӗрӗс хуравшӑн – 6 балл.*

7. Ефрем Еллиевӑн мӗнле тилхепе ҫинчен ҫырна хайлавӗ пур? Сӑмахӑн юлашки сас паллине ҫичӗмӗш клеткӑна ҫырса хурӑр. *Тӗрӗс хуравшӑн – 4 балл.*

8. Мӗн вӑл такмак? *Тӗрӗс хуравшӑн – 3 балл.*

9. Ҫыравҫӑсен хайлавӗсене тӗрӗс шыраса тупӑр. *Тӗрӗс хуравшӑн – 8 балл.*

1. Авторсем: Валерий Туркай, Константин Иванов, Федор Павлов, Тайӑр Тимкки

2. Хайлав ячӗсем: «Ялта», «Тӗлӗнмелле», «Айӑп», «Икӗ хӗр».

10. Хӑвӑр таврашра тухса тӑракан чӑвашла хаҫат ҫинчен ҫырса парӑр. Хаҫат корреспондентӗ пулнӑ пулсан эсир мӗнле темӑпа ытларах ҫырна пулаттӑр? *Тулли хуравшӑн - 5 балл.*